

Deze maand strooit 'havencrack'
Jos van Avendonk met wintertips
voor de havenvisserij.

STOOMCURSUS HAVENVISSEN

In de winter zoeken grote scholen blankvoorn de relatieve luwte en beschutting van (jacht)havens op. In hun kielzog volgt de witvisser. De typische wintervisserij van het havenvissen vraagt wel om een speciale aanpak. Jos van Avendonk is een ervaren 'havenvisser' en geeft een stoomcursus in de haven van Drimmelen.

TEKST GERT-JAN BUIJS FOTOGRAFIE BRAM BOKKERS

Van half november tot half maart staat de visserij van Jos van Avendonk (51) in het teken van de havenvisserij. Als een van de drijvende krachten achter de wedstrijdcommissies van de hengelsportverenigingen Esox en De Brasem, organiseert hij ieder winterseizoen een groot aantal wedstrijden in het kader van de wintercompetitie. Iedere zaterdag- en zondagmorgen wordt er gevestigd in de haven van Drimmelen.

DIEP IS GROOT

Het toneel van deze extra oefensessie is de oude haven van Drimmelen; een van de vier havens van dit Brabantse plaatsje. "Die maakt onderdeel uit van de grote jachthaven van Drimmelen; een van de grootste van Europa", zegt Van Avendonk. "Deze oude haven is met maximaal een meter of drie water wat minder diep dan de andere havens. Daar staat zo'n vier tot vijf meter water onder de dobber. Dat is volgens mij ook de reden dat je er aanzienlijk meer grote blankvoorn kunt vangen dan hier. Mijn overtuiging is namelijk dat grote blankvoorn het liefst in de diepe havens dichtbij de rivier, het Hollands Diep, overwintert."

NIET OVERAL

In de diepe havens mag echter niet meer worden gevestigd. Van Avendonk: "Als mensen er een potje van maken, moet je niet vreemd opkijken als je vervolgens de toegang wordt ontzegd. Gelukkig hebben we hier goede afspraken met de haveneigenaar kunnen maken." Zo mag er slechts vanaf een paar steigers worden

gevestigd en houden de vissers rekening met de booteigenaren. "Dus geen schade veroorzaken, rommel achterlaten of herrie maken. Daar zien we streng op toe en dat gaat al jaren prima." Dit betekent wel dat de havens waar de wintercompetitie wordt gevestigd alleen toegankelijk zijn voor leden van de Federatie van Drimmelen.

WIERPROBLEEM?

Door de beschutte ligging wijkt de oude haven van Drimmelen behoorlijk af van de gemiddelde jachthaven. Zo staat er op veel plaatsen wier – vooral hoornblad – tot aan de oppervlakte. Van Avendonk laat op zijn stek zien hoezeer je rekening moet houden met de plantengroei. Legt hij zijn pennetje een halve meter achter de stek neer, dan blijft dit plat liggen. Iets naar links en rechts van de voerplek

is het van hetzelfde laken een pak. Toch is de uitbundige plantengroei hem geen doorn in het oog. "Een aantal jaren geleden hebben we het wier eruit getrokken – hele vrachtwagens vol. Maar in de loop van de winter bleek dat we steeds slechter gingen vangen."

AALSCHOLVERS

De oorzaak waren de aalscholvers die ook de visrijkdom van dit haventje hadden ontdekt. En vrij spel hadden omdat met het wier een goede schuilplaats voor de vis was verdwenen. Van Avendonk wijst op een schip een meter of tien

verderop. "De bewoners van die boot werden 's morgens vroeg wakker van een vreemd getik. Dat waren jagende aalscholvers die met hun snabels tegen de onderkant van het schip tikten." De aalscholvers zijn er nog steeds, maar hebben doordat het wier blijft staan veel minder succes. De aanwezigheid van sportvissers beschermt de scholen blankvoorn volgens Van Avendonk

Een baitdropper brengt je voer veilig voorbij het kleine grut in dieper water, waar de grote blankvoorns huizen.

De jachthaven van Drimmelen is een befaamde havenstek.

HAVENVISSEN INGEZOOMD

Kies pennetjes die gevoelig zijn uit te loden.

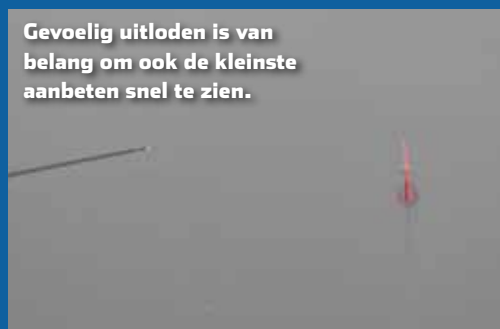
Een torpedoloodje brengt je aas snel en veilig voorbij het kleine spul.

Maden, casters en hennep zijn de aasjes voor dikke wintervoorns.

Gevoelig uitloden is van belang om ook de kleinste aanbeten snel te zien.

ook: "Zodra wij zitten te vissen, blijven de aalscholvers weg."

TORPEDOLOODJE

Vis zit er vandaag in ieder geval genoeg, getuige de kolken op het bladstille water. Van Avendonk tuijt snel op. Dat is niet ingewikkeld: pennetje, een torpedoloodje van een gram of twee en een haakje. "Dat torpedoloodje is vanwege de enorme scholen jonge roofbleitjes die hier ook zitten. Vis ik met lichte loodjes verdeeld over een grotere afstand, dan zinkt mijn made trager. Die wordt dan door de roofbleitjes vaak al gepakt voordat het aas op de gewenste diepte is." De paar maden die hij vlak voor zijn voeten in het water gooit ondersteunen zijn verhaal. Nog voor ze in het troebele water uit het zicht verdwijnen ontstaat er een 'feeding frenzy' in een schoolje roofbleitjes. Twintig seconden later is er geen made meer over. De made die onder het pennetje wordt aangeboden resulteert ook al binnen luttele seconden in een roofbleitje van een centimeter of tien.

MADEN RECYCLEN

Maar we kwamen voor de blankvoorn – en die ligt onder de roofbleitjes. De visserij is simpel. Drie hengeldeeltjes, een opslag die even lang is als de hengel en topelastiek is vanwege de overwegend kleine vis nu niet nodig. "Maak je kans op grote blankvoorns, gebruik dan wel topelastiek." Van Avendonk stipt ook het belang van je pennetje goed uitloden aan. Dat lijkt in tegenspraak met wat er gebeurt als hij inwerpt. Het pennetje gaat staan, en meteen heeft ie beet. Dat secuur uitloden desondanks toch is aan te raden, zal later blijken. Van Avendonk gaat daarna aan de slag. Letterlijk, want in hoog tempo belanden er blankvoortjes van 15 tot 20 centimeter in zijn net. Op snelheid vissen, wordt dat in wedstrijdtermen genoemd. Vangen, onthaken, vis in het leefnet en weer inwerpen. "Dat kan prima met dezelfde made. Daar vang ik gemakke-

lijk twintig of dertig voortjes aan."

PRECISIE

Het oogt allemaal vrij simpel, maar precisie is van groot belang. "Dat begint al met je stek goed uitpeilen. Met al die waterplanten is dat hier helemaal belangrijk; dat zag je net wel toen ik mijn pennetjes iets naast de stek liet zakken. Verder moet je geconcentreerd voeren, zodat alles mooi bij elkaar blijft liggen. Vanwege de vele kleine vis kies ik hier voor vrij vast en zwaar voer. Anders krijgt het door de roofbleitjes niet eens kans om de bodem te bereiken." Toch serveert Van Avendonk deze visjes niet af als ongewenste bijvangst. "Tijdens wedstrijden kan er een moment komen dat je er gericht op moet gaan vissen. Met die kleine visjes zijn wedstrijden gewonnen."

BAITDROPPER

Om een groot aantal maden ongeschonden op de bodem te krijgen, gebruikt de Brabander een baitdropper. Een simpel mechanisme op dit apparaatje zorgt ervoor dat het klepje opengaat zodra de bodem wordt geraakt. Dan pas kan de vis bij het voer. Van Avendonk gebruikt de baitdropper vooral als hij op wat grotere voorn mikt. Bij deze oefensessie hoeft hij zich echter nergens druk om te maken. De vis is er, heeft trek en dus belanden er tientallen, zo niet honderden, voortjes in zijn net. Om de vaart er lekker in te houden, drilt hij stevig. Sommige visjes hangen al een meter boven de waterspiegel voor ze in de gaten hebben dat ze tijdelijk de klos zijn.

DONKERE KANT

De meeste vis ligt volgens Van Avendonk in de hoeken en langs de kades van een jachthaven. "Onder de steigers middenin de haven kun je ook je visje vangen, maar de kanten zijn duidelijk beter. Doorgaans kies ik ook voor plekken waar het donker is, zoals bij boten of steigers. Meestal is het niet te doen op kale en 'lichte' stukken."

Kom je voor het eerst in een bepaalde haven, dan tipt Van Avendonk om de kunst af te kijken van de locals. "Maar staar je ook niet blind op hun vangsten. Havenvissen kan soms taai zijn. Als het slecht loopt of de vis traag aast, moet je echt fijn gaan vissen. Dan kan zelfs 13/00 nog te dik zijn. Je moet dan zorgen dat de vis echt zo min mogelijk weerstand voelt."

SNOEK

Plotseling vallen de aanbeten compleet stil. "Dat komt vrijwel zeker omdat er nu roofvis in de buurt is", zegt Van Avendonk stellig. "Niet zo gek natuurlijk, met een haven die werkelijk afgeladen is met (prooi)vis. Het is nu even een kwestie van afwachten. Waarschijnlijk trekt de beet dadelijk vanzelf weer aan." Overigens kun je een stek ook zelf verknallen. "Verkeerd voeren kan funest zijn. Voer je te los en licht, dan kan er massaal kleine vis op je voer duiken. De grote exemplaren houden het dan vaak voor gezien. Die bulk kleine vis kan ook een aanlokkende werking hebben op roofvis als snoek." Even later zijn de vermeende roofvissen verdwenen en tikt Van Avendonk er weer lustig op los.

NAUWKEURIG UITLODEN

Als onze hoofdpersoon even met de fotograaf aan de slag gaat, neemt de verslaggever de kans waar om zijn hengel te lenen. Het pennetje staat geen moment stil, maar lang niet altijd kun je erop aanslaan. Dat denk ik althans.

Want als ik ophaal, blijkt er al een visje aan te hangen. Het gerommel met de pen wordt veroorzaakt door superkleine visjes, terwijl de blankvoorns veel subtieler aanblijven. Dat verklaart waarom Van Avendonk steeds raak sloeg op

minieme aanbeten, terwijl veel heftigere rukken of opstekers een veel lager 'rendement' hadden. Ook bij een vracht aan vis op de voerplek, loont het dus om je pennetje zo nauwkeurig mogelijk uit te loden.

Kies bij voorkeur de hoeken van de jachthaven omdat daar doorgaans meer vis zit.

Wedstrijdvisser in jachthavens betekent vaak in een straf tempo vis vangen.